

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Borgiae Tertij Societatis Iesv Generalis

Ribadeneyra, Pedro de

Mogvntiae, 1603

II. Adolescens patrio solo egreditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45256

DE VITA FRAN. BORG.

placitum esset, postulare, lacrymas fundere, obtestari. Ad hæc in cubiculum sine arbitris secedere: flagellis in se ipse sæuire, sua ne sponte, an pijs hominibus edoctus, non habeo dicere: illud tantum, præclare iam tum iecisse fundamenta, initiumque fecisse austerioris vitæ. Matris obitum luxit, quoad ætas illa patiebatur, & constanter tulit. Consilia, vitæque præcepta piæ matronæ ad extremum vsque spiritum retinuit, religioseque seruauit.

CAPVT II.

Adolescens patrio solo egreditur.

1521.

TVM VLTIVATVM ea tempestate in Hispania ciuili seditione, absente Carolo Rege, qui tum in Germania, Imperator appellatus, versabatur, Plebs

Plebs enim secessione arma aduersus Optimates induerat. Queritando libertatem inclamare, & ad pileum etiam seruitia vocare, quæsta à diuitiis potentioribusque oppressam se, ægre vitam tolerare, grauem seruitutem seruire. Tempore, ut fit, paruis è principijs orta seditio huc demum euaserat, uti castris locatis signa conferrent, neq; à nobilium cæde inflammata vulgus temperaret. Non eius expetis calamitatis (sæuitum enim in omnes maiorum gentium familias) Borgia gens. Iam enim Palmam inter, & Gandiam parentibus campis coniurati cum Prorege, omnique adeò nobilitate manus conferere ausi, superiores euaserant: turbati, fugatique nobiles terga veterant. Gandia prædæ cessit, direptaq;

B con-

confestim: vti vix matrem Ioannes Dux, sororem, & filias, Virgines DEO ad Diuæ Claræ consecratas, emittere potuerit. FRANCISCVS filius fuga salutē, admissō equo, inuenit; Dianium, qui quarto inde lapide portus est, delatus. Inde cum parente, & Prorege, nauigio in arcem rupi impositam venit: quæ rupes à forma *Peninsula* ab incolis vocatur. Hinc Cæsaraugustam eum parens deduxit: ipse tranquillatis rebus, cæsis ad interuersionem, fugatisque à Segobrigensium Regulo rebellibus, domum tandem reuertit. FRANCISCVS in auunculi Ioannis Aragonij Archiepiscopi Cæsaraugustani contubernio hæsit. Is artibus quas liberum scire æquū est adolescentem, Grammaticis, Musicis, & equestri disciplina, ab
opti-

optimis doctoribus imbuendū
 curauit. In his tamen FRANCIS
 CVS pietatis studium minimè
 negligendum duxit. Audierat
 tum, verni temporis ieiunijs,
 cum de rebus diuinis ad popu-
 lum sermones haberi solent, fa-
 milia Diui Hieronyni disertum
 hominem, de vltimo Vniuersi
 Iudicio vehementer, firmisque
 lateribus perorantem: iterum-
 que de Christi passi cruciatibus.
 Pupugit nimirum adolescentis
 animum Dei verbum, ancipiti
 gladio acutius: illinc timor tri-
 bunalis illius seueri, vbi omnes
 fisti nos oportet; hinc cōmisera-
 tio dolorum in Cruce, sui redi-
 mēdi gratia, susceptorum. Qui-
 bus adductus, fastidire præ ten-
 tia, & iam tum de perfectioris
 vitæ ratione, in aliqua pio-
 rum hominum familia transi-

genda animo agitare : sed quia
 annis minor , neque integra res
 ei, qui nondum sui iuris esset : il-
 lud saltem commodi accepit, vti
 res omnes prudentius , quoad
 ætas ferret, ne transuersum ani-
 mum agerent , administraret.
 Cæsaraugusta Baëzam (vt inco-
 læ Granatensi in regno situm
 oppidum appellant) officij gra-
 tia in viam se dedit , inuitatus à
 lectissima fœmina Maria Luna,
 proauia , vxore Henrici Henri-
 quez qui Ferdinandi Regis Ca-
 tholici patruus & Prætorio præ-
 fectus, magnus item Legionen-
 sis militiæ Magister erat. Huc
 etiam auia Maria Henriquez,
 illius filia, cum amita, sororibus-
 que civili illa secessione , pede-
 stri itinere fuga dilapsæ perue-
 nerant. Quarum conspectu, etsi
 delectatus FRANCISCVS, in
 mor-

morbum post tamen, itinerum
 fortè incommodis, incidit. Sex
 ipsos menses lectulo affixus, ia-
 cuit. Mox cum meliuscule ha-
 beret, ecce tibi terræ motus; pe-
 riculosus iuxta, & diuturnus.
 Igitur quadraginta dies sub dio,
 & pellibus, lectica vsus, egit; hæc
 illi tectum, lectumque, periculo
 declinando, præbebat. Sanus
 iam, valensque, missus à parente
 Tordefillam (oppidum id *Tur-*
rim Syllanam sine auctore quidã
 vocant) ad Catherinam, Princi-
 pem Hispaniæ, Ioannæ Reginæ
 filiam: cui de more seruiens, o-
 peram adolescens nauauit; pri-
 usquam ea Ioanni III. Lusitaniæ
 Regi nuptum daretur. Cæsar au-
 gustam post, vnde venerat, ad
 auunculum redit: qui patrum
 sapiens, ne otio adolescens
 (quod vitiorum omnium semi-

narium est) languesceret, ad Philosophiam, de more, appellere animum iubet: & differendi primum ratione imbuendum tradidit Gaspari Laxo, subtili tum Philosopho; sed, ut ea tempora erant, minimè diserto: quod ætatis potius, quam hominum vitio, Humanitatis ibi studia iacerent: quibus cæteræ artes, tanquam in bono lumine collocatæ, splendescunt. Dialecticæ verò facultatem Borgia tractabat, qua disputando, qua dæctata euoluendo, perinde atque lauream, Academiarum more, accipere constitutum haberet. Perceperat, radices scientiarum amaras, fructus ex se dulcissimos efferre. Animi verò, quod caput est, pietatisque summam curam adhibuit, ne assiduo literarum studio, nimio sui neglectu sil-

uesceret. Igniculos itaque animo infitos identidem excitabat, assiduo Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ usu. Si quod spiritui bellum intestinum naturæ fomes, & Dæmon faceret, ad orationem, confessionemque, tamquam ad anchoram confugere. Quibus rebus fiebat, vt domesticas aulicorum, & parasitorum blanditias, adulationis plenas, & libidinem, casti Iosephi exemplo, effugeret; Vlyssis denique more, obturatis cera auribus, Sirenum voces prætereundo, ad scopulos non adhæresceret. Sacros adhuc libellos de rebus asceticis, domi libenter lectitando, (qui animos potius, quam oculos pascunt) obfirmata mente virtutem amplectendam; vitia sibi fugenda persuaserat, illud Regij Va-

Geo. 22

tis sæpenumero vsurpans : *Iura-*
Psal 118. vi. & statui custodire iudicia iusti-
tiae tue. His potissimum rebus ad
 sacrum coniugium, castum in-
 tegrumq; corpus attulit. Quod
 & in Nebridio, equite Romano,
Epist. 9. ad Sal- Sanctus Hieronymus mirifice
uinam, prædicauit.

CAPVT III.

In aulam Cæsaris proficiscitur.

VNDEVICESIMVM æta-
 tis annum agebat, cū Cæ-
 saraugusta domum, visendi pa-
 rentis gratia, reuertit: humani-
 ter ibi menses aliquot habitus,
 missionem deinde postulare
 cœpit; liceret pace illius, cui
 semper dicto audiens fuisset, in
 aulam Cæsaris migrare, vt in
 tanti se Principis clientelam da-
 ret, cui Christianum orbem
 multum esse merito debiturum

au-